

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Taustatilaisuus työllisyystoimien vaikutusarvioista

Perjantai 30.4.2021

 Työllisyyden
edistäminen

Taustatilaisuus työllisyystoimien vaikutusarvioista

Tilaisuuden avaus

Mikko Koivumaa, viestintäjohtaja, TEM

- 1. Yleistä työllisyystoimenpiteiden vaikutusarvioista**
Kimmo Ruth, työmarkkinaneuvos, TEM
- 2. TE-palvelujen siirto paikallistasolle**
Jan Hjelt, hallitusneuvos, TEM ja Simo Mentula, erityisasiantuntija, VM
- 3. Palkkatuki**
Ville Heinonen, erityisasiantuntija, TEM
- 4. Työperäinen maahanmuutto**
Antti Kaihovaara, erityisasiantuntija, TEM
- 5. Jatkuva oppiminen**
Ville Heinonen, neuvotteleva virkamies, OKM
- 6. Keskustelua, kysymyksiin vastaamassa myös**
  - **Työperäinen maahanmuutto:** maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen, TEM
  - **Työkyky:** neuvotteleva virkamies Susanna Grimm-Vikman, STM

Mikrofonit mutella,
videot päällä vain
esiintyjillä

Toimittaja, laita kysymyksen
merkiksi käsi pystyyn

Sano nimesi ja edustamasi
media ennen kysymystäsi

Virtuaalista
kärsivällisyyttä

Esiintyjä,
kunnioitathan aikataulua

2020 budjettiriihen työllisyyspäätökset

Työllisyystoimi	Työllisyysvaikutus
Työllisyyspalvelureformi (palveluiden lisääminen, yksilöllisen työnhaun tuki)	9 500–10 000
Palkkatuen uudistus *	500–1 000
Oppivelvollisuuden laajentaminen	1 600 (pitkäaikainen vaikutus 15 000)
Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen	2 500–3 600
Yli 55-vuotiaiden työllisyysasteen nostaminen **	10 300
Aikuiskoulutustuen uudistaminen	200
Työttömyysturvan lisäpäiväoikeuden alaikärajan nosto	6 500–7 000
Osatyökyvyttömyyseläkkeen lineaarinen malli	200
YHTEENSÄ	31 000–33 000 työllistä

*työllisyysvaikutus ilman väliaikaista varantovaikutusta

**hallituksen linjaus 17.12.2020

Hallituksen työllisyyspäätökset puoliväliriihessä

Työllisyystoimi	Työllisyysvaikutus
Välittäjä Oy	1 000
Hankintojen vauhdittaminen	2 000
Työkyvyttömyyseläkkeiden ja sairauspoissaolojen ennaltaehkäisy	2 500
Työkykyohjelma ja palkkatuki *	5 500–6 500
TE-palveluiden siirto kuntiin (sis. kuntien kannustinmalli)	7 000–10 000
Kotouttaminen	2 000
Työperäinen maahanmuutto	10 000
Jatkuva oppiminen	10 000–10 500
YHTEENSÄ	40 000–44 500

*palkkatuen väliaikainen varantovaikutus on n. 4 500 työllistä

Yleistä työllisyystoimenpiteiden vaikutusarvioista

- Hallituksen puoliväliriihessä päätettyjen työllisyystoimien vaikutukset on arvioitu siinä ministeriössä, joka vastaa kunkin työllisyystoimen valmistelusta.
- Vaikutusarviot perustuvat yhteisiin periaatteisiin ja viitekehykseen, jotka on hyväksytty työllisyyden edistämisen ministerityöryhmässä.
- Lisäksi ministeriöt ovat tehneet yhteistyötä vaikutusarvioiden valmistelussa.
- Yhteiset periaatteet ja vaikutusarviomuistiot on julkaistu osoitteessa: tem.fi/puolivaliriihi-2021

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE-palvelujen siirto paikallistasolle

Jan Hjelt, hallitusneuvos, TEM,
Simo Mentula, erityisasiantuntija, VM

TE-palvelujen siirto paikallistasolle

1. Kannustavan rahoituksen elementit

- Kunnan työttömyysturvan rahoitusvastuun aikaistaminen
- Työttömien aktivointi ei vaikuttaisi työttömyysturvan rahoitusvastuuseen.
- Kunta ja valtio jakaisivat työvoimapalveluiden rahoitukseen liittyvää kustannusvastuuta.

2. Kuntien järjestämisvastuun määrittely

- Palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja kuntien mahdollisuus suoriutua tehtävistään
- Miten varmistetaan riittävän suuret kokonaisuudet – kuntien vapaaehtoinen / lakisääteinen yhteistyö.

3. Valtakunnalliset keskitettävät palvelut

- Tarkentuvat järjestämisvastuun määrittelemisen jälkeen.

4. Rakenteet

- Vaikutukset TE-toimistoihin, ELY-keskuksiin ja KEHA-keskukseen

TE-palvelujen siirto paikallistasolle, rahoitusmalli

- Työttömyysturvan ja TE-palveluiden rahoitusvastuita uudistetaan siten, että malli kannustaa työllisyyden edistämiseen nykyistä vahvemmin.
- Arvioitu työllisyysvaikutus: 6600 työllistä
- Arvio on laadittu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

Mihin arvio työllisyysvaikutuksesta perustuu?

- Kunnat vastaavat TE-palveluiden järjestämisestä Tanskassa. Esitetty reformi muistuttaa keskeisiltä osiltaan Tanskassa tehtyjä uudistuksia.
- Tanskan uudistuksia koskevien tutkimusten tuloksia sovitetaan Suomen kontekstiin.
- Työllisyysvaikutus on seurausta TE-palveluihin käytettävien resurssien nykyistä tehokkaammasta kohdentamisesta.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Palkkatuki uudistus

Ville Heinonen, erityisasiantuntija, TEM

Palkkatukiudistus

- Palkkatukisäännöksiä yksinkertaistetaan asettamalla tukitaso työttömyyden pituudesta riippumatta 50 prosenttiin. Osatyökykyisten palkkatukitaso nostetaan 70 prosenttiin.
- Jatkossa työtön voi jatkaa suoraan esimerkiksi järjestön tai kunnan palkkatukityöstä yritykseen palkkatukityöhön, jos palkkatuen edellytykset edelleen täyttyvät.
- Puretaan palkkatuen oikeudellisia esteitä ryhmäpoikkeusasetuksen antaman liikkumatilan puitteissa.
- Työnantaja voi jatkossa palkata palkkatuella työttömän, vaikka on irtisanonut tuotannollisista ja taloudellisista syistä työntekijöitä, mikäli työnantaja on ensin palkannut vastaavan määrän työntekijöitä.
- Palkkatuen kestot olisivat kiinteästi 5 ja 10 kuukautta. Porrastuksen rajana olisi 12 kuukautta jatkunut työttömyys.
- Arvioitu työllisyysvaikutus: 4 500 lisähenkilöä palkkatuetussa työssä ja tuen jälkeinen työllisyysvaikutus 500–1 000 henkilöä (TEM:n arvio)

Mihin arvio työllisyysvaikutuksesta perustuu?

- Arvio perustuu vuoden 2019 palkkatuetun työn volyymeihin, palkkatuen perusteena olleisiin palkkauskustannuksiin, tukijaksojen keskimääräisiin kestoihin sekä työn kysynnän hintajouston kautta arvioituun volyymin kasvuun.
- Pitkäaikaistyöttömien keskimääräisen tukijakson pidentyminen (arviolta noin 3 kuukautta) kasvattaa palkkatuella olevien henkilöiden määrää, jos virta palkkatuelle säilyy entisenlaisena.
- Lisäksi palkkatuen määrän kasvun palkkatukijaksoa kohden arvioidaan lisäävän palkkatuetun työn kysyntää.
- Tutkimuksissa on havaittu, että yrityksiin palkkatuella työllistymisellä on positiivisia vaikutuksia henkilöiden työllisyyteen pitkällä aikavälillä. Palkkatuettujen määrän kasvusta osa kohdentuu yrityksiin, ja siltä osin on arvioitu tutkimusten parametreihin perustuen, että pitkällä aikavälillä palkkatukityön volyymin kasvulla on myös tuen jälkeisiä työllisyysvaikutuksia.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Työperäinen maahanmuutto

Antti Kaihovaara, erityisasiantuntija, TEM

Oleskelulupaprosessien nopeuttaminen

- Tavoitteena on keskimäärin 30 vrk käsittelyaika kaikille työ- ja koulutusperusteisille oleskeluluville ja nopean luvan reitti (14 vrk) erityisasiantuntijoille, start up -yrittäjille ja heidän perheenjäsenilleen.
- Käynnissä on mittava ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyjen kehittämishanke, jonka keskeisinä toimenpiteinä ulkomaalaislain työntekoa koskevien pykälien selkiyttäminen ja lupaprosessin kokonaiskehittäminen LEAN-projektin tulosten pohjalta.
- Arvioitu työllisyysvaikutus: n. 1 500
- Vastuuministeriö: työ- ja elinkeinoministeriö

Mihin arvio työllisyysvaikutuksesta perustuu?

- Lupaprosessien nopeuttaminen on mittava kokonaisuus, joka edellyttää lainsäädännön uudistamista, prosessiuudistuksia, menettelytapojen kehittämistä sekä laajamittaista digikehitystä. Arvioinnin pohjana myönnettyt luvat ja keskimääräiset käsittelyajat 2018–2020.
- Oleskelulupaprosessin nopeuttamisen arvioidaan lisäävän työllisten määrää 1 500 henkilöllä (= käsittelyaikojen nykytila – käsittelyaikojen tavoitetila * oleskelulupahakemustan määrä).
- Dynaamiset vaikutukset ovat kuitenkin oletettavasti selvästi tätä suurempia, sillä nopeammat käsittelyajat lisäävät työnantajien halukkuutta rekrytoida ulkomailta ja työntekijöiden halua pyrkiä Suomeen töihin.
  - Dynaamisia vaikutuksia on vaikea estimoida, mutta ne sisältyvät arviona työvoiman skenaariolaskelmaan työvoiman maahanmuuton kasvattamisesta.
- Muutoksen arvioidaan olevan kertaluontoinen (tasomuutos), sillä ilman dynaamisia vaikutuksia pelkät oleskeluluvat eivät lisää Suomeen työn perusteella muuttavien määrää, vaan ainoastaan nopeuttavat työn aloittamista kertaluontoisesti noin 4 kuukaudella.

Työperusteinen maahanmuutto (Talent Boost)

- Talent Boost -toimenpideohjelma, joka muun muassa
  - vahvistaa kansainvälisten osaajien ja heiden perheidensä Suomeen houkuttelua, asettautumista ja jäämistä Suomeen,
  - edistää kansainvälisten opiskelijoiden, tutkijoiden ja puolisoiden työllistymistä Suomeen,
  - luo mallin kansainväliselle rekrytoinnille,
  - tukee yritysten ja TKI-toiminnan kasvua ja kansainvälistymistä sekä investointien houkuttelua,
  - ehkäisee ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöä,
  - lisää työelämän monimuotoisuutta.
- Arvioitu työllisyysvaikutus: n. 8 400
- Vastuuministeriöt: työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö

Mihin arvio työllisyysvaikutuksesta perustuu?

- Talent Boost -ohjelma sisältää lukuisia toimenpiteitä, joiden vaikutuksia ei voi arvioida tutkimuskirjallisuuden pohjalta. Kyseessä ei siis ole varsinaisesti vaikutusten arviointi vaan skenaariolaskelma.
- Vuosina 2015–2019 työperusteinen maahanmuutto kasvoi keskimäärin 4,59 % vuodessa = arvion perusura. Laskelmassa on arvioitu työllisyysvaikutus, jos vuotuinen kasvu olisi 1–5 %-yksikköä perusuraa nopeampaa (= 5,59–9,59 %) ja 1/3 muuttajista jäisi maahan pysyvästi.
- Jos vuotuinen kasvu 3 %-yksikköä perusuraa nopeampaa (= 7,59%), työllisyysvaikutus on yhteensä **8 359 henkilöä** vuoteen 2029 mennessä.
- Vuonna 2019 Suomeen muutti työn perusteella 13 426 henkilöä. Arviossa vuotuisen muuton oletetaan olevan **25 935 henkilöä** vuonna 2029 eli lähes kaksinkertaistuvan 10 vuodessa.

Skenaariolaskelmat

Taulukko 1. Työperusteisen maahanmuuton vuotuinen määrä eri kasvuoletuksilla.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Ero perus- uraan
Perusura	14 042	14 687	15 361	16 066	16 803	17 575	18 381	19 225	20 108	0
Perusura + 1 %-yksikkö	14 177	14 969	15 806	16 689	17 622	18 607	19 647	20 746	21 905	1 798
Perusura + 3 %-yksikköä	14 445	15 541	16 721	17 990	19 356	20 825	22 405	24 106	25 935	5 828
Perusura + 5 %-yksikköä	14 714	16 125	17 671	19 366	21 223	23 258	25 488	27 933	30 612	10 504

Taulukko 2. Työperusteisen maahanmuuton kumulatiivinen määrä eri kasvuoletuksilla.

	2021-2029 työn perusteella muuttaneiden kumulatiivinen määrä (ero perusuraan)	Kumulatiivinen määrä, jos 1/3 muuttaneista jää maahan pysyvästi
Perusura + 1 %-yksikkö	7 921	2 640
Perusura + 3 %-yksikköä	25 076	8 359
Perusura + 5 %-yksikköä	44 140	14 713

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuva oppiminen

Ville Heinonen, neuvotteleva virkamies, OKM

Jatkuva oppimisen kokonaisuudistus

- Mittava toimenpidekokonaisuus, mm.:
  - Työyhteisöjen kehittäminen oppimista tukevaksi
  - Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
  - Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen perustaminen
    - Kohdennettu ja tuettu koulutustarjonta (mm. työmarkkinoilla kaikkein haavoittuvimmille ryhmille)
    - Alueellisten verkostojen tuki
  - Työvoima- ja osaamistarpeen ennakointi
  - Koulutustarjonnan uudistaminen
  - Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus
- Arvioitu työllisyysvaikutus 10 000 - 10 500
- Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt arvion

Mihin arvio työllisyysvaikutuksesta perustuu?

- Jatkuvan oppimisen uudistukseen sisältyvien toimien työllisyysvaikutus tulee työttömyyttä ennaltaehkäisevästä ja rakennemuutoksen edellyttämän uuden osaamisen tuottamasta vaikutuksesta sekä työvoiman ulkopuolella olevien osaamisen kehittämisestä
- OECD:n arvion mukaan Suomessa noin 460 000 työpaikkaa (25-54 – vuotiaat) on työn muutoksen takia vaarassa korvautua
- Toimenpiteiden kokonaisuudella ehkäistään virtaa työttömyyteen ennakoivalla osaamisen kehittämisellä. Varovainen arvio on, että niillä tavoitetaan vähintään 2% kohderyhmästä. Näin laskien työllisyysvaikutus olisi noin 9 200 henkilöä.
- Lisäksi työvoiman ulkopuolella olevien osaamisen kasvattamisen työllisyysvaikutus olisi noin 1 000 henkilöä.

Tilaisuuden ohjelma

Tilaisuuden avaus

Mikko Koivumaa, viestintäjohtaja, TEM

- 1. Yleistä työllisyystoimenpiteiden vaikutusarvioista**
Kimmo Ruth, työmarkkinaneuvos, TEM
- 2. TE-palvelujen siirto paikallistasolle**
Jan Hjelt, hallitusneuvos, TEM, Simo Mentula, erityisasiantuntija, VM
- 3. Palkkatuki**
Ville Heinonen, erityisasiantuntija, TEM
- 4. Työperäinen maahanmuutto**
Antti Kaihovaara, erityisasiantuntija, TEM
- 5. Jatkuva oppiminen**
Ville Heinonen, neuvotteleva virkamies, OKM
- 6. Keskustelua**, kysymyksiin vastaamassa myös
  - **Työperäinen maahanmuutto**: maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen, TEM
  - **Työkyky** neuvotteleva virkamies Susanna Grimm-Vikman, STM, **TBC**

Kiitos!

Muistot TEM:n verkkosivuilla osoitteessa
tem.fi/puolivaliriiihi-2021

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

**Työllisyyden
edistäminen**